



ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину помісну Українську
православну церкву!

Часопис Волинської єпархії
Православної церкви України

№ 10 (191), жовтень 2020 р.



Єпархія відзначила 30-ліття архіерейського хору «Оранта»

Докладніше про подію читайте на с. 8

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

12 жовтня – преподобного
Феофана Милостивого

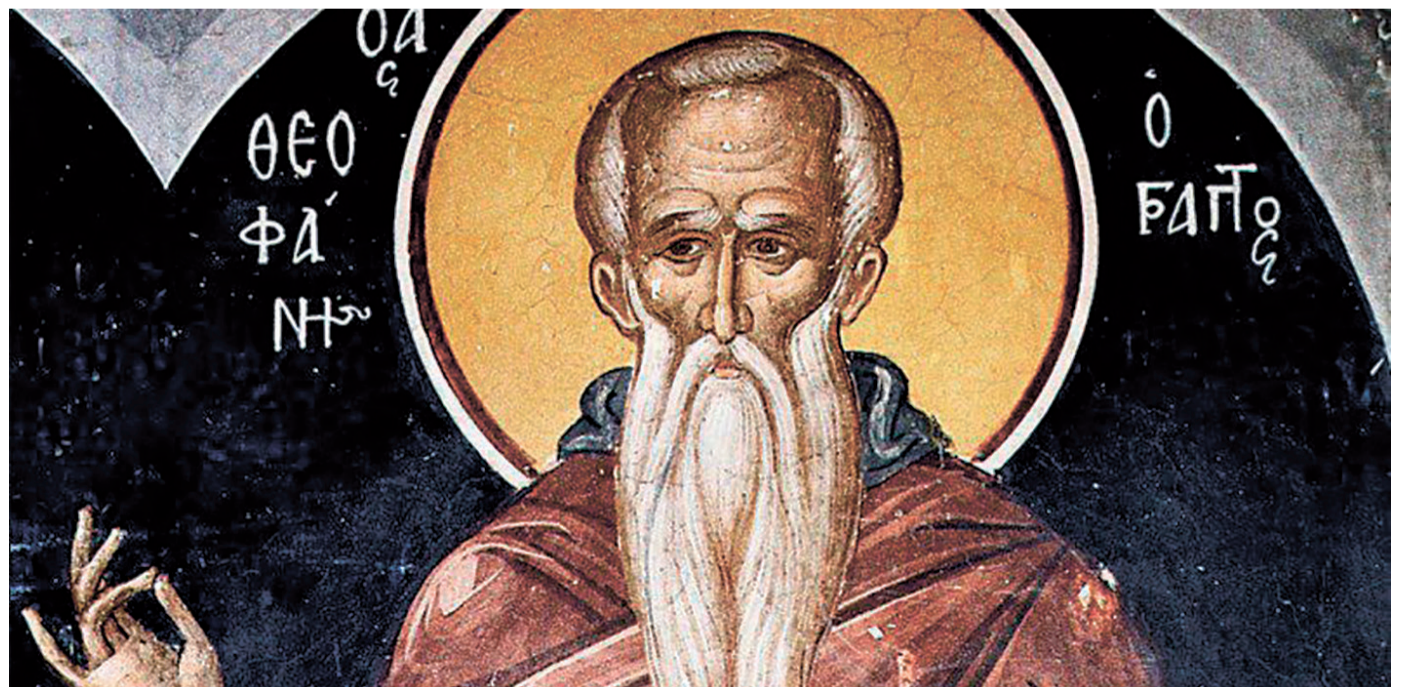
Добрый і побожний християнин Феофан (роки життя невідомі) мешкав у сирійському місті Газа. Він був багатий, допомагав біднякам і хворим. Запрошував у свій будинок подорожніх, у яких не було грошей заплатити за постій. За щедрість і чуйність народ прозвав його Милостивим.

Послав Господь йому випробовування, позбавивши багатства та здоров'я. Майбутній святий стійко переносив це. Але у Феофана вистачало сил не тільки самому терпіти біль, але і підтримувати дружину, яка перебувала у відчаї.

Коли відчув, що наближається його остання година, вибухнула страшна гроза з громом і блискавками. Дружина почала ридати, розуміючи, що не зможе, як личить, поховати чоловіка. Але Феофан заспокоював її, кажучи, що як тільки він помре, буря припиниться. Так і сталося.

Після смерті його тіло повністю очистилося від ран і стало виділяти зцілювальну запашну речовину.

Віталій КЛИМЧУК



Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштово-відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – **6 грн 80 к.** (без вартості приймання передплати). Індекс у поштово-каталозі обласної періодики – **91241**. Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua

ХРОНІКА

Архімандрит Константин – у синодальному підрозділі

Декана монастирів єпархії та намісника чоловічої обителі Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату архімандрита Константина (Марченка) затверджено у складі синодальної комісії у справах монастирів та чернецтва.

Як повідомив сайт Православної церкви України (pomisna.info), 21 серпня в Києві відбулося чергове засідання Священного синоду під головуванням Блаженнішого митрополита Київського і всієї України Епіфанія. До синодальної комісії, очільником якої є митрополит Луцький і Волинський Михаїл, увійшли вісім настоятелів монастирів.

У Промені освячено стели воїнам УПА

24 серпня, в День Незалежності України, настоятель громади Архістратиґа Михаїла протоієрей Володимир Дрозд освятив пам'ятні знаки учасникам ОУН-УПА, встановлені в цьому селі Луцького районного деканату до державного свята.

Панотець привітав присутніх патріотичним словом.

У заході взяли участь голова Боратинської сільради Сергій Яручик, староста Промінського старостинського округу Вікторія Косарук, депутат Луцької райради Григорій Борейчук, учасник АТО Олександр Дармовіс, інші небайдужі.

Перші такі стели відкрито в Промені (Пілганові) 2018 року, їх освятив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. Нині стали відомі імена ще тринадцятьох односельців, які віддали життя за волю України і чий могили незнані.

Дічка Союзу українок стала почесною лучанкою

Парафіянки Любові Ганейчук присвоєно звання «Почесний громадянин міста Луцька». Як повідомив сайт volynpost.com, рішення прийнято на сесії міської ради.

Любов Максимівна – незмінна, із 1992 р., голова ГО «Волинський відділ Союзу українок», удостоєна орденів Княгині Ольги II й III ступенів та інших церковних і державних нагород, активна громадська діячка, принципова в утвердженні ідеалів незалежної України.

Відслужено панахиди в День пам'яті захисників України

29 серпня духовенство відправило за упокійні служби за полеглими воїнами в це нове державне свято.

3 благословення правлячого архієрея в Луцьку панахиду біля фотостенда «Герої Небесної сотні – Загинули за єдність України» очолив головний капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак. З ним співслужили декан кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Микола Нецькар та інше духовенство єпархії.

Перед початком присутні вшанували героїв всеукраїнською хвилиною мовчання.

У слові отець Михайло наголосив: «Сьогодні й навіки пам'ять про них для нас є святою. І незважаючи на те, що як на сході, так і на заході, на півночі й на півдні є ті, хто не сприймає Україну, хто не сприймає подвиг наших героїв, це ще раз засвідчує, що ми йдемо правильним шляхом. Тому що дорога до Царства Небесного, дорога до процвітання України силою здобується».

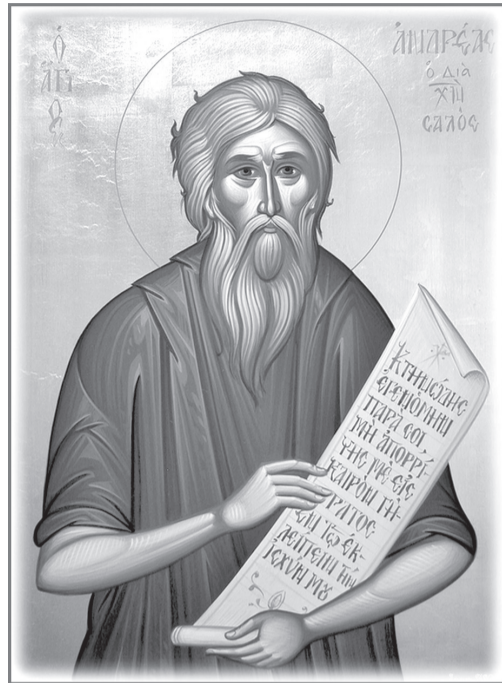
Зі священниками молилися представники влади, учасники АТО-ООС, військовослужбовці Збройних сил, капелани Волині, миряни. Насамкінець було покладено квіти до стенда.

Вечері у верхньому храмі цього ж собору також відправили панахиду за воїнами, які загинули в боротьбі з російськими окупантами за незалежність, суверенітет

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

15 жовтня – блаженного Андрія, Христа ради юродивого

Святий Андрій був слов'янин і жив у X столітті в Константинополі. З юних років



він полюбив храм Божий і священні книги. Одного дня в сонному відінні блаженний побачив два війська. В одному були мужи в світлому одязі, в іншому – страшні біси. Ангел Божий, який тримав вінці, сказав Андрію, що ними Господь нагороджує Своїх воїнів, що перемагають чорні полчища. «Йди на добрий подвиг, – сказав Ангел Андрію, – будь юродивий ради Мене і багато отримаєш в день Царства Мого».

Зрозумів блаженний, що Сам Господь закликає його до подвигу. З того часу Андрій почав ходити в дранті, неначе розум його помутівся. Багато років терпів кепкування, образи. Благодушно зносив він побої, голод і спрагу, холод та спеку, просячи милостиню і віддаючи її іншим жебракам. За велике терпіння й упокорювання святий отримав від Господа дар пророкування і прозорливості, врятував багатьох від душевної загибелі і викрив багато нечестивців.

Під час молитви у Влахернському храмі святий Андрій сподобився бачити Пресвяту Богородицю, що покриває молитовників Своїм омофором.

Відійшов до Господа в 936 році.

20 жовтня – преподобного Сергія Послушного, Києво-Печерського

Сергій Послушний належить до великого сонму преподобних отців Києво-Печерських, невтомних молитвенників і небесних покровителів Української землі.

Святий Сергій жив у XIII ст. З якої родини походив і де народився – невідомо. Знаємо, що бажаючи відкинути мирську суєту і присвятити своє життя Богові, преподобний прийшов до Печерської обителі і був зарохований до числа братії. Святий вирізнявся з-поміж інших ченців великою побожністю, смиренням і послухом. Він був великим пошником і слухняно виконував усі покладені на нього послухи. За таку слухняність преподобного Сергія почали називати Послушним.

Його нетлінні мощі спочивають у Ближніх печерах Києво-Печерської лаври. В Акафісті всім преподобним печерським цей угодник Божий прославляється такими словами: «Радуйся, Сергію, послуху прехвальний любителю».

Віталію КЛИМЧУК

і територіальну цілісність України. Службу очолив протоієрей Микола Нецькар. Разом із ним за душі українських солдатів молилися родини захисників, побратими, волонтери та громадськість. Після панахиди всі очі змогли долучитися до заходу біля згаданого фотостенда.

У 2019 році запроваджено День пам'яті захисників України. Його відзначають 29 серпня, коли 2014 року сталися найбільші втрати української армії на Донбасі – у час виходу з оточення під Іловайськом.

«Іловайський котел» – бойові дії в Донецькій області в ході війни. 18 серпня під час боїв українські силовики, що значною частиною склалися з добровольчих батальйонів, увійшли в це місто.

В єпархії пройшли

Успенські Єрусалимські богослужіння

30 серпня, в неділю після Успіння Пресвятої Богородиці, у Свято-Троїцькому кафедральному соборі відправили Єрусалимську ранню з чином погребіння плащаниці Пречистої Діви Марії.

Службу очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. Із владиною співслужили декан протоієрей Микола Нецькар та інше духовенство собору.

Частина цього великого зворушливого богослужіння – це спів віршів із Псалтиря, після чого предстоятель читає особливі молитви (тропарі) на честь Богородиці та її успіння. Звершується хресний хід навколо храму із плащаницею.

У чоловічому монастирі Святителя Миколая Чудотворця, що в селі Жидичин



Ківерецького деканату, теж правили Єрусалимську ранню із цим чином під проводом декана монастирів єпархії та намісника обителі архімандрита Константина (Марченка). Разом молилися: намісник Свято-Воскресенського чоловічого монастиря на Повстанських Могилах (урочище Гурби) Рівненської єпархії архімандрит Онуфрій (Ляда), маневіцький декан протоієрей Андрій Закидальський, інше духовенство.

У давні часи Єрусалимська рання із чином похорону плащаниці Діви Марії була поширена, проте з часом її призабули, а з XIX ст. почали відроджувати в православних обителях.

На Ківереччині пом'янули жертв Волинської трагедії

Поблизу с. Гайове вшанували загиблих у польсько-українському протистоянні в роки Другої світової війни.

Ківерецький декан протоієрей Іван Семенюк 31 серпня освятив новий пам'ятний хрест, біля монумента жертвам трагедії відслужив заупокійну літню. У слові панотець закликав до миру, єднання, любові та зазначив, що з Божою поміччю в нас усю буде добре.

У скорботних заходах взяли участь: ківерецький міський голова Володимир Жгутів, ветерани, інші небайдужі.

Цей хрест установили на місці масових захоронень, на початку кладовища, а перший – був поставлений п'ять років тому й освячений митрополитом Луцьким і Волинським Михаїлом.

31 серпня 1943 року в урочищі Юзефин поблизу села Пшебраже (нині Гайове Ківерцівського району) сталась одна з найкривавіших подій Волинської трагедії. У збройну сутичку між польськими та українськими вояками втрутилися червоні партизани, у яких поляки запросили допомоги. Під перехресним вогнем у «котлі», за підрахунками дослідників, загинуло близько 1500 українців.

Волинський архієрей – у складі Священного синоду

Митрополит Київський і всієї України Епіфаній включив владику Михаїла до складу Священного синоду на зимовий синодальний період (1 вересня 2020 р. – 28 лютого 2021 р.). Про це 1 вересня повідомив сайт pomisna.info.

Крім нього, членами синоду є його постійні члени, визначені Статутом Православної церкви України, – митрополит Львівський Макарій та митрополит Вінницький і Барський Симеон, а також: митрополит Галицький Андрій, митрополит Миколаївський і Богоявленський Володимир, архієпископ Сумський і Охтирський Мефодій, архієпископ Вінницький і Тульчинський Михаїл, архієпископ Тернопільський і Кременецький Нестор, архієпископ Харківський і Ізюмський Афанасій, єпископ Володимир-Волинський і Турійський Матфей, єпископ Одеський і Балтський Павло.

Священний синод – орган управління ПЦУ в період між Помісними та Архієрейськими соборами, підзвітний Архієрейському собору і представляє йому звіт за міжсоборний період.

У ВПБА – молебень на початку навчального року

1 вересня, в День знань, митрополит Михаїл очолив молебень перед початком навчального року у Волинській православній богословській академії. Про це повідомив сайт vpba.edu.ua.

У домовому храмі вишу разом із нашим владиною молилися: єпископ Ужгородський і Закарпатський Варсонофій, проректори, викладачі в священному сані, студенти і батьки.

Владика Михаїл у слові наголосив: «Цінуйте кожен день навчання в цій духовній школі, цінуйте кожен день, який ви проведете із друзями своїми, знайомими, використовуйте по максимуму всі можливості навчального процесу, які створені, власне, для вас».

Дійство закінчилося представленням нового викладача ВПБА – преосвященного Варсонофія й окропленням присутніх священною водою.

Студент ВПБА переміг у всеукраїнському конкурсі

Другокурсник Іван Михалюк зайняв перше місце в Національному конкурсі творчих робіт «Шлях становлення Православної церкви України», приуроченому до Дня Незалежності.

Захід організовано Інститутом політико-правових та релігійних досліджень за підтримки Київської міської організації Національної спілки письменників України, Всеукраїнського товариства «Знання», Переяславсько-Вишневської єпархії та Фонду пам'яті Блаженнішого Митрополита Володимира.

У цьому змаганні взяли участь троє студентів Волинської православної богословської академії, надіславши свої нарис. Про це повідомив сайт vpba.edu.ua.

Капелани вшанували полеглих українських воїнів

3 нагоди шостої річниці загибелі наших військовиків біля с. Весела Гора на Луганщині військові священники 5 вересня

РЕЛІКВІЇ З РУДКИ-КОЗИНСЬКОЇ



«Богородиця Одигітрія»



«Христос Вседержитель»



«Святий Миколай»



«Новозавітна Трійця»

У Музеї волинської ікони зберігається група образів, переданих 1987 р. зі Свято-Троїцької церкви с. Рудка-Козинська Рожищенського р-ну. Чотири з них – «Христос Вседержитель», «Богородиця Одигітрія», «Новозавітна Трійця», «Св. Миколай» – представляють творчий спадок анонімно-го маляра, який брав участь в облаштуванні храму.

Троїцька церква побудована в 1786 р. (окремі джерела свідчать, що тут почали служити з 1700 р.). Парафіянами храму були мешканці сіл Козин, Залісці, Глинище та прилеглих хуторів. З 1861 р. при ньому діяла церковноприходська школа, у якій діти навчалися грамоти й Закону Божого.

Вірогідно, «Богородиця Одигітрія» та «Христос Вседержитель» написані для намісного ряду іконостаса: про це свідчить їх невеликий розмір. Значно більші «Новозавітна Трійця» та «Св. Миколай» були встановлені у бічних вівтарях. Стиль та живописні особливості образів дають можливість датувати їх другою половиною XVIII ст. Оскільки Троїцьку церкву зведено в цей час, можемо припустити, що ікони написані того ж року.

Автор орієнтувався на старі іконописні схеми, але манера їх виконання цікава навіною виразністю, вона дуже відрізняється від творів інших волинських іконописців кінця XVIII ст. Згідно з іконографічною традицією, образ Христа Вседержителя написано з благословляючим жестом правиці, але у лівій Він тримає не звичну книгу чи сувій, а сферу-державу (символ Усесвіту).

Парна ікона Богоматері з Дитям належить до найпоширенішого в Україні типу «Богородиця Одигітрія»: маленький Ісус на руках Діви Марії благословляє вірян, у Його лівій – Євангеліє. Автор використовував досягнення мистецьких виразних засобів свого часу, застосувавши ясну палітру кольорів. Традиційні барви синього та червоного відтінків заповнюють зображення тканин на постатях. Ніжні лики вирізняються особливою теплою і виразністю. Вони подібні між собою типовими, у виконанні цього автора, рисами: ледь видовжений овал обличчя, великі виразні очі, високо підняті округлі брови, уста, які ніби усміхаються, невеликий рум'янець на щоках.

До числа улюблених народних святих

із ранньохристиянських часів входить Миколай Чудотворець, тому його ікона була в кожному українському храмі. У виконанні «рудкокозівського» маляра має традиційні іконографічні риси, за яким його образ відрізняється від зображень інших святих. Тут він схожий на доброго усміяного дідуса, який випромінює особливу лагідність, що прочитується у делікатно змодельованих рисах обличчя з ледь помітним рум'янцем та короткою кучерявою сивою бородою. Високе чоло під митрою вкрите густою сіткою зморщок, і це говорить не лише про вік, а й про мудрість.

Ікона «Новозавітна Трійця» написана майстром під впливом традиції західноєвропейського мистецтва. В основі іконографії покладено богословські тлумачення Єроніма Блаженного. Автор зобразив Бога Отця та Ісуса Христа, які сидять на масиві хмар на тлі посрібленого неба, прикрашеного зірочками. У верхній частині композиції розміщено реалістичне зображення Святого Духа у вигляді голуба. Сюжет наповнений символікою: у правій руці Бога Отця – жезл як символ царювання, у правиці Ісуса – масивний хрест,

а його ліва рука вказує на рану на грудях як нагадування про хресну жертву. Між їх посталями майстер намалював величезну сферу – «державу» як символ володарювання над світом.

Живопис ікон вирізняється яскравими й насиченими барвами, багатством срібленого, гравіюваного рослинними мотивами тла, лагідними і простодушними ликами. Проте, і це характерно для народного малярства Волині, розміри фігур не завжди пропорційні. Так, у «Новозавітній Трійці» значну частину іконного простору займає масив хмар, тому постаті виглядають непропорційно малими.

Ікони з с. Рудка-Козинська відреставровано в 2017 р. у Львівському філіалі Національного науково-дослідного реставраційного центру України. Повернувшись до музею, вони неодноразово демонструвалися під час виставкових заходів як спадок талановитого волинського іконописця XVIII ст.

Людмила КАРПЮК,
старший науковий співробітник
Волинського краєзнавчого музею

ЄДИНА ЦЕРКВА

ВЛАДИКА МИХАІЛ ОСВЯТИВ ОНОВЛЕНИЙ ХРАМ У ШКЛИНІ



Митрополит Луцький і Волинський 30 серпня очолив Божественну літургію в громаді Благовірних князів страстотерпців Бориса і Гліба в с. Шкльині Горохівського деканату з нагоди освячення відновленого храму.

З високопреосвященним служили: декан протоієрей Андрій Сидор, настоятель протоієрей Михайло Стрільчук, інше духовенство Горохівського і Луцького районного благочинь.

У слові архіпастир привітав присутніх із видною подією, церковними відзнаками нагородив жертводавців, інших активних парафіян.

Храм, який торік возз'єднався із Православною церквою України, був у занедбаному стані. Тож стараннями односельців його відновили: стіни, стелю, інтер'єр (зокрема, розписи). Церкву збудовано в 1864 році.

Оксана КАРНКОВСЬКА
Світлина інформаційної служби єпархії



СВЯТИНІ ВОЛИНИ СКРИГОВЕ: АРХІЄРЕЙ НА ЮВІЛЕЇ ГРОМАДИ

28 серпня митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив Божественну літургію у громаді Успіння Пресвятої Богородиці цього села Горохівського деканату з нагоди престольного празника і 120-річчя освячення церкви.

Разом із високопреосвященим правили: горохівський декан протоієрей Андрій Сидор, настоятель священник Роман Яцірук, інше духовенство благочиння.

Архієрей привітав присутніх зі свя-

том і зазначив, що нині ніби й незвичний день для вітання, скорботний. Але ми не сумуємо, а навпаки – радіємо. Коли людина помирає, відходить в інший світ, ми тривожимося за неї, бо не знаємо, що її очікує. Хочемо, щоб увійшла в Царство Небесне. А про Богородицю нам усе відомо: Вона «чесніша від херувимів і незрівнянно славніша за серафимів». Господь у славі возніс Пречисту Матір на Небеса. І ми сподіваємося на це ж.

Через Успіння ми укріплюємось у вірі, тому й вітаємо один одного зі святом. На завершення владика зазначив, що дуже радісно, коли ми збираємось у храмі. Ми тут молимося разом, радіємо, бо нам тут добре.

Церковними відзнаками владика нагородив активних парафіян.

Храм зведено й освячено 1900 року, належить до пам'яток архітектури національного значення.



У ВОРОТНЕВІ ВІДЗНАЧИЛИ КРУГЛУ ДАТУ ПАРАФІЇ

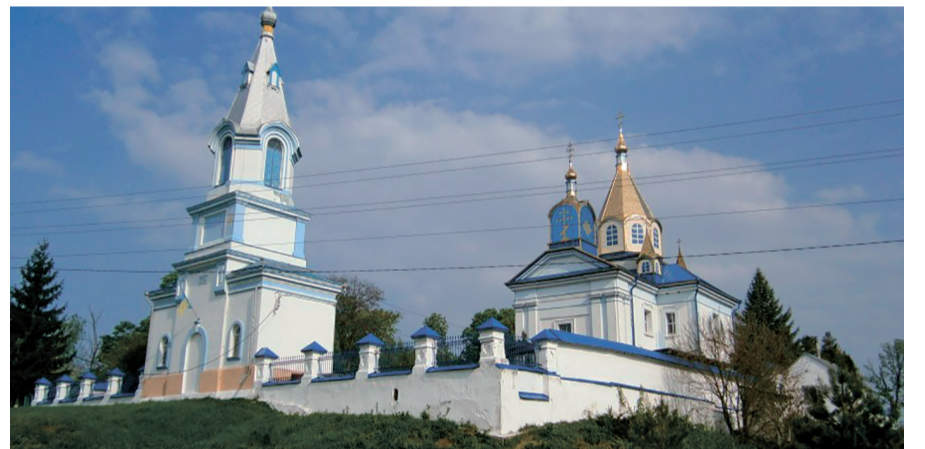


Урочисте богослужіння з нагоди престольного свята і 235-ї річниці заснування храму Різдва Пресвятої Богородиці 21 вересня відправили в цьому селі Луцького районного деканату.

Божественну літургію очолив протоієрей Сергій Коць, настоятель громади Пантелеймона Цілителя в с. Рованці. До присутніх із душпастирським словом звернувся священник Михайло Савка, настоятель громади Апостолів Петра і Павла с. Піддубці, який зосередив увагу на опіці й заступництві Пресвятої Богородиці над родинами.

Разом молилися: настоятель протоієрей Іван Левковець, інше духовенство благочиння, а також голова Підгайцівської ОТГ Юрій Семенюк, голова агрофірми «Лище» Святослав Карбовський.

Церковну відзнаку «За жертв-



ність» від імені митрополита Луцького і Волинського Михайла о. Іван вручив регентові парафіяльного хору Тетяні Цербатюк.

Цей Божий дім зведено водночас із окремою дзвіницею в 1785 році коштом поміщиці Магдалени Кучинської і подарований селянам. Спочатку храм був греко-католицьким, а з третім поділом Речі Посполитої (1795 р.) – пра-

вославним. У 1869-му його капітально відремонтували зі зміною зовнішнього оформлення. Цікаво, що 1960 р. біля храму велися зйомки відомої кінострічки «Сліпий музикант», у якій акторами були й воротнівчани. Церква є пам'яткою архітектури національного значення.

Світлина з сайту pidgayci-gromada.gov.ua

ПАЛОМНИЦТВА

НА ПРОЩУ ДО ПАРАСКЕВИ-П'ЯТНИЦІ

Триває богомилля до чудотворного образу з частками мощей цієї святої у парафіях Луцького районного деканату.

Як повідомив декан протоієрей Володимир Присяжнюк, 20 вересня реліквію із церкви святої Параскеви-П'ятниці с. Чаруків (постійного місця перебування) привезли для вшанування в храм Архистратига Михаїла с. Гірка Полонка, а з 27 вересня святиню приймають в інших селах. Усюди, де вона перебуває, щоденно звершують молебні й акафісти.

Склалася традиція щороку передавати цю реліквію з однієї парафії на іншу задля піднесення молитовного духу, тепер також – захисту від епідемії. Адже молитва великомучениці розриває безпліддя, зцілює немовлят, допомагає жінкам у багатьох інших справах, дівчатам – знайти пару, зміцнює тих, хто в тяжких обставинах, підтримує немічних, відвертає стихійні лиха.



Оксана КАРНКОВСЬКА

Світлина з архіву протоієрея Володимира Присяжнюка

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2-3

Після урочистої частини служили молебень на початок навчального року, який очолив ректор ВПБА протоієрей Володимир Вакін. Разом молилися священник Корнелій Хрущ, капелан і настоятель каплиці Мученика Віктора цього вишу, інше духовенство.

Привітавши зі святом, душпастир побажав студентам, щоб Господь відкрив їм серця, розум і уста для сприйняття сили Його закону та пізнання корисного вчення. Панотці окропили присутніх свяченою водою.

У заході взяли участь: ректор ЛНТУ Петро Савчук, представники влади, депутати, викладачі, першокурсники та батьки.

Студенти ВПБА й капелани отримали допомогу з Америки

Ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін 23 вересня вручив гранти військовим капеланам і стипендії вихованцям вишу від Союзу українців Америки. Про це повідомив сайт vpba.edu.ua.

Допомогу одержали священники, які служать на Сході, духовно підтримуючи воїнів у боротьбі з агресором, і студенти з малозабезпечених сімей, ветеранів АТО.

Отець Володимир зауважив, що турботливе серце українок, «незважаючи на відстань», переймається долею України, особливо духовно-моральним здоров'ям її нації.

Молитва за мир у Ківерцях

Настоятель парафії Йоана Хрестителя с. Прилуцьке протоієрей Василь Мураль взяв участь у міжконфесійному молебні та акції «Мирний квартал», що відбулися 24 вересня в цьому райцентрі. Про це повідомив сайт kivrada.gov.ua.

Заходи пройшли з ініціативи Ківерцівської міськради в 15-ту неділю після П'ятдесятниці, напередодні Міжнародного дня миру, на центральній площі біля пам'ятника Тарасові Шевченку.

Отець Василь разом із представниками інших конфесій, владою і мирянами помолвився за всі духовні й земні дари з уклінним проханням, аби Господь послав довгоочікуваний мир на українську землю.

Далі проходили майстер-класи з паперопластики, декоративно-ужиткового мистецтва та аквагриму, а господині Ківерцівської ОТГ пригощали всіх охочих смаколиками.

Завершальним акордом цього дійства стало виконання всіма учасниками пісні «Моя Україна».

Катастрофа в Чугуєві: архієрей закликав до молитви

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл 27 вересня висловив свої співчуття з приводу загибелі військовослужбовців у авіакатастрофі поблизу Чугуєва. Він просить усіх молитися за упокоєння душ курсантів та членів екіпажу.

Владика Михаїл радить переставити монументи

Керуючий єпархією запропонував вирішити проблему з пам'ятниками Тарасові Шевченку та Лесі Українці на площах обласного центру.

Його високопреосвященство надіслав листа з пропозицією до в. п. луцького міського голови Г. Пустовіта, ректора СНУ А. Цюся, директора облдрамтеатру А. Гливи:

«Багато років і доволі часто ми чуємо здивування як лучан, так і гостей міста, що пам'ятник Лесі Українці стоїть навпроти Волинського академічного облмуздрамтеатру ім. Т. Шевченка, а Шевченкові – навпроти

Закінчення на с. 7

— ПЕРЕДРУКИ —

«НАША МІСІЯ – БУТИ ПОРЯД І ДОПОМАГАТИ», – КАПЕЛАН СЕРГІЙ ЛІВОНЧУК ПРО СЛУЖІННЯ В ЗОНІ ООС

Капелан військової частини 1141 отець Сергій Лівончук у своєму житті керується принципом «бути поряд з тим, хто потребує допомоги». Саме тому з початком військової агресії Російської Федерації в Україні не міг стояти осторонь і взявся активно допомагати. Спочатку громадою збирали допомогу і передавали воїнам на Схід. А в 2016 році офіційно, як капелан, з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла відправився у свою першу ротацию. Отець Сергій донині продовжує підтримувати українських воїнів, доносячи до них Слово Боже. Духовне служіння було і залишається життєво необхідним воїнам. У цьому переконався, повернувшись нещодавно з чергової ротации зі Сходу.

«Скажи мені років 10 тому, що стану військовим капеланом, – ніколи б не повірив. Але й уявити тоді, що Росія може затіяти війну проти нас, теж здавалося абсурдом. І ось вже п'ятий рік я пліч-о-пліч з тими, хто захищає нашу державу і як ніколи потребує духовної підтримки», – розповідає отець Сергій.

У перші ротации їздив у складі 14-ї ОМБр Збройних сил України. А з 2017 року служить у військовій частині 1141 Національної гвардії. Разом із бійцями побував у гарячих точках Луганської та Донецької областей. Каже, між служінням у пункті постійної дислокації та в зоні проведення операції Об'єднаних сил існує



коласальна різниця. Там люди відірвані від дому, обмежені у спілкуванні. Саме тому потребують особливої уваги й опіки.

«Військо відкрило для мене багато нового, стало свого роду школою життя. Тут я пізнав нову людину: людину-воїна, людину-героя, людину морально скалічену, людину, яка відкрила себе по-новому, переосмислила власні життєві цінності. І саме тут зрозумів, що військове капеланство – то моє покликання. Бо поруч із бійцями завжди має бути той, хто може стати справжньою духовною опорою і порадиником», – зізнається капелан.

Щоразу, перебуваючи в зоні

бойових дій, отець Сергій благословляє захисників, здійснює обряди, а головне – слухає і несе Слово Боже. Бо вважає, що спілкування, віра в Бога – це те, чого найбільше бракує воїнам в окопах.

«Говорять хлопці дуже часто і багато. Там вони бачать смерть, стикаються з несправедливістю, там вони без сім'ї, повноцінного спілкування. І наша місія – завжди бути поряд, вислухати, почути і допомогти. Хлопці неодноразово казали: якщо на виїзді поруч капелан – значить все буде добре. Це для них як духовний щит, як «талісман», – переконаний капелан.

Отець Сергій запевняє: роль капеланів Національної гвардії України в районі проведення операції Об'єднаних сил із кожним роком стає важливішою. Якщо на початках священника сприймали більше як волонтера, який приїздив з допомогою, то тепер без духовного наставника там не уявляють свого існування. Інститут капеланства в Україні стрімко розвивається і зараз вони мають змогу виконувати свої безпосередні функції... А ще кожен військовослужбовець чітко розуміє, що поруч є людина, з якою можна поспілкуватися про наболіле, виговоритися, отримати допомогу і пора-

ду. А головне, капелан допомагає не втратити віру. Бо, як кажуть, де віра – там і перемога.

Facebook.com/lutskngu1141/posts/1226555927689947/
(сторінка військової частини 1141 НГУ м. Луцьк)

Р. С. До речі, на території цієї частини Західного оперативного-територіального об'єднання будують церкву Покрови Пресвятої Богородиці, повідомили 24 вересня на цій сторінці у фейсбуці.

Духовно опікується спорудженням святині священник Сергій Лівончук, капелан луцьких нацгвардійців. «Сподіваюся, з Божою допомогою, уже наступного року храм гостинно відчинить двері для військовослужбовців. Тут вони зможуть не лише відвідати недільні чи святкові служби, але й прийти сюди у будь-який день, помолитися, поспілкуватися з капеланом і знайти для себе духовну розраду», – зазначив душпастир.

Чин заснування Божого дому та поставлення хреста відправив митрополит Луцький і Волинський Михаїл у 2017 р., а перший камінь тоді ж установив командир частини підполковник Василь Гуртовський.

КАМЕРНОМУ ХОРОВІ «ОРАНТА» – 30 РОКІВ



Такий ювілей відзначив архиєрейський хор Свято-Троїцького кафедрального собору на Воздвиження чесного хреста Господнього.

Тридцять літ тому в Луцькій Хрестовоздвиженській церкві УАПЦ відновили служіння українською мовою (храм був осередком українства в 1919–1945 рр., із 1957-го будівля використовувалась як планетарій). Це й день народження хору «Оранта»: уперше він зазвучав 27 вересня 1990 р., на престольне свято громади.

Створено його за почином Олександра Головерси, викладача Луцького педучилища, у 1990 р. Метою було сформувати високопрофесійний колектив. Добре знаючи музикантів, Олександр Йосипович запропонував викладачеві Луцького музичного училища, випускникові Київської консерваторії ім. П. Чайковського Василеві Мойсіюку очолити його. Від самого початку хор співав українською мовою: ноти шукали як в Україні, так і за кордоном. Деякі

матеріали вдалося віднайти на місці, зокрема, «Літургію» М. Тележинського.

Колектив поповнював репертуар творами і для концертного виконання. Уперше поза храмом виступ відбувся того ж року на концерті, присвяченому відродженню Волинського крайового братства Андрія Первозваного.

Знаменною подією був конкурс церковних хорів УАПЦ у Львові в 1991 р.: лучани отримали гран-прі. Значима подія для хору – участь у 1993 р. в інтронізації Патріарха УПЦ КП Володимира (Романюка). У червні 1991-го хор співав панахиду і вперше виконав гімн «Ще не вмерла Україна» у Берестечку на відкритті пам'ятника загиблим козакам. А в Яблочинському православному чоловічому монастирі Святого Онуфрія в Польщі співали літургію українською.

У 1993 р. колектив удостоєний звання лауреата обласної літературно-мистецької премії ім. А. Кримського. Відтоді став називатися «Орантою».

Хор має великий репертуар релігійної та світської музики, є першим виконавцем багатьох творів Віктора Тиможинського. Показник діяльності колективу, його високої виконавської майстерності – здобутки на престижних конкурсах та фестивалях у нас і за кордоном, ряд компакт-дисків, друкованих видань.

На час створення колектив налічував шістнадцять виконавців, тепер їх двадцять чотири, троє із них співають тут майже тридцять років. Керівник «Оранти» – заслужений діяч мистецтв України Василь Мойсіюк.

На завершення святкового Богослужіння 27 вересня староста собору протоієрей Володимир Подолець вручив Василеві Васильовичу архиєрейську благословенну грамоту. Цією відзнакою митрополит Луцький і Волинський Михаїл вшановує весь хоровий колектив, дякуючи за багаторічне старанне служіння Богові, церкві та Батьківщині.

Оксана КАРНКОВСЬКА

Світлина з архіву архиєрейського хору «Оранта»

РОЗДУМИ

Є така притча. Душа одного вельми заможного чоловіка після земних клопотів переставилася на той світ – і була дуже здивована, не знайшовши свого імені у списках тих, хто направлявся до раю.

– А ви подивіться уважніше, – чемно попросив апостола. – Я ж відомий меценат, жертводавець, будівничий храмів. Моє ім'я має бути обов'язково...

– Ні, на жаль, нема. Ваше ім'я зазначено у списках до пекла.

– Як?! Це ж неподобство! Я стільки витратив грошей, я стільки відірвав од себе й родини, я так щедро витратився – і за це мені така вдячність?

– А ви не хвилюйтеся за гроші – їх усі до копійки вам повернуть...

Видно, земний багач звик жити за правилом «грошам усе повинується», ба саме такими вважав суспільні закони. Та й відомі прислів'я і приказки щоденно підтверджували цю «істину». Він би не проти дати звичну «лепту» на «лапу» й духовній особі, аби облаштувати тепле місце на небесах, проте, як каже народ, рада б душа в рай, та гріхи не пускають.

Якось тривожно і водночас печально та страшно, що суспільство аж надто низько вклоняється матеріальним благам, стаючи на коліна перед Мамоною. «...Але Бог знає серця ваші, бо що високе в людей, те мерзенне перед Богом» (Лк. 16:15). Не з такими дарами із грішної землі жде нас Господь у Царстві Небесному.

Приклад того, що чекає нас у загробному житті, Спаситель продемонстрував задовго до вознесіння. «І сів Ісус навпроти скарбниці, і спостерігав, як народ кладе гроші в скарбницю. Чимало заможних клали багато. При-

ЛЕПТА



йшла одна вбога вдова і поклала дві лепти, тобто кодрант. Покликавши учеників Своїх, Ісус сказав їм: істинно кажу вам, що ця вбога вдова поклала більше за всіх, хто клав у скарбницю, бо всі клали з достатку свого, а вона із злиднів своїх поклала все, що мала, весь прожиток свій» (Мк. 12:41–44).

Із біблійного тексту видно, що ці дві лепти становили все, що вдова могла дати. Розмір однієї такої монетки був украй малий і відповідав на той час вартості половини копійки, на наші гроші. Але справа була не в розмірі лепти. Суть полягала в тому, що Ісус високо оцінив саме ці лепти.

Адже всі апостоли, що пішли за Ісусом, відмовились від власних маєтків, грошей, матеріальних благ, аби проповідувати нетлінні Христові цінності. Коли віддаєшся глибокій вірі сповна, то й результат буде повний, результативний, а коли в напівсилі, поміж двох берегів, – то про яку щирість може йти мова?

Приклад убогої вдови дає зрозуміти, наскільки людина здатна на пожертву заради справжньої віри. Даючи якийсь дріб'язок (а чи й зовсім не дріб'язок) у пожертву від власного статку на очах велелюду, ми обманюємо в першу чергу себе, а не Творця. Він напевне знає не тільки про наші помисли, а й те, яким шляхом ті гроші нам дісталися і чому ми так привселюдно намагаємося підкупити Самого Всевишнього.

«І чорт багацько грошей має, та в болоті сидить» – гласить народне прислів'я: грошові знаки є великою спокусою, здатними затуманити свідомість. «За гроші тільки рідного батька не купиш». Великий гріх у тому, що не один так і вважає: за певну мзду можна вирішити чи не всі питання. Та не забуваймо, що наші справи земні відбуваються під пильним оком Усевишнього. Хто як не Він дає об'єктивну оцінку всім цінностям нашого земного буття і постійно закликає до покаяння, аби уникнути гріхотворення.

Христос вигнав із храму тих, хто оскверняв його нечестивою торгівлею. Тоді Його рішучі божественні дії викликали страх у гондлярів. Жадоба наживи настільки поглинула їх, що в очах Божих вони були не кращими за злодіїв. Така ж картина, але більш «вишукана», відбувається нині з торгівлею на грішній землі, аби підлеститись до Творця за місце під сонцем. «Ідеш на суд – грошей не забудь» – мовить прислів'я, або: «Де гро-

ші, там розуму не треба». На противагу цим «мудрим» постулатам є й інші народні перли: «віддай гроші руками, а ходи по них ногами», «срібло-злото тягне людину в болото».

Скількох людей ми знаємо, які не ходять до церкви і не підтримують її матеріально? А всі ж пожертви йдуть во славу Божу. І сьогодні одна гривня, мабуть, не варта тих двох лепт, за які можна було хоч щось купити для вдовиних дітей. Проте багато прихожан дістають саме такі гроші та «щедро» жертвують у церковну скарбницю. Чи відчує їх гаманець полегшення? Певно, ні. Проте люди йдуть на свідомий самообман у першу чергу до Того, Хто все бачить і читає наші думки.

Наскільки цінні для Всевишнього наші пожертвування? Мова не йде про десятину, про котру говориться у Святому Письмі (десяту частину чистого прибутку). Адже вона, згодиться, мала б під собою серйознішу вагу, аніж дві вдовині лепти. Проте жінка віддала навіть не десятину, а все, що тоді мала, і що було б далеко не зайвим для неї. Але разом із тим жертводавця здобула прихильність Ісуса. Чим не приклад для наслідування?

Кожен раз, коли щедрі рука наша дає свою лепту на загальну користь, отримує від Господа встократ більше. Бо гроші самі по собі як еквівалент достатку не здатні принести справжню радість від сподіяного добра. «Грошей не сій, бо вони не зійдуть» – мовить знов-таки народна мудрість. Щедрим урожаєм воздасться тільки добро та любов до ближнього. Платою за наш християнський спосіб життя й дотримання Божих правил буде Царство Небесне.

А ще кажуть у народі: безкоштовна тільки смерть, але за неї платиш цілим життям. Отож, аби не згадувати на небесах власних витрат за місце в раю, треба земними ділами здобувати скарби небесні.

Віталій КЛИМЧУК